DOI: https://doi.org/10.26642/jen-2022-3(101)-81-86
УДК 336:658

Н.Г. Виговська, д.е.н., проф.
А.Ю. Полчанов, д.е.н., проф.
І.В. Литвинчук, к.е.н., доц.
О.А. Виговська, доктор філософії
О.Ю. Полчанов, аспірант
Державний університет «Житомирська політехніка»

Оцінка фінансового потенціалу підприємств ІТ-галузі в Україні

У статті досліджено питання оцінки фінансового потенціалу підприємств ІТ-галузі України, що розглядається як один із драйверів розвитку економіки в умовах воєнного конфлікту та після нього. Методологічною основою є загальні та спеціальні методи дослідження, у тому числі методи теоретичного узагальнення, аналізу, синтезу, порівняння та інші. Інформаційною базою є дані Державної служби статистики України про показники діяльності підприємств, основний вид яких належить до Розділу 62 Класифікатора видів економічної діяльності «Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність», протягом 2013–2020 рр. Виявлено, що середній річний темп приросту виручки в ІТ-галузі перевищує загальні для економіки України значення у аналізованому періоді. На основі статистичних даних про обсяги реалізованих послуг підприємств за 2010–2020 рр. було побудовано прогноз розвитку галузі до 2023 р., що містить оптимістичний (обсяг реалізації за підсумками 2023 р. – 148,09 млрд грн), базовий (129,4 млрд грн) та песимістичний (110,75 млрд грн) сценарії. Використання статистичного інструментарію дало можливість виявити, що порівняно з національною економікою в цілому ІТ-галузь забезпечує вищу віддачу від інвестицій у власний капітал (оцінену через рентабельність власного капіталу підприємств) за нижчого рівня ризику (оцінений через стандартне відхилення рентабельності власного капіталу підприємств). Не залишилося поза увагою дослідження питання визначення детермінант формування прибутковості за допомогою трифакторної моделі Дюпона, що показала визначальний вплив на рентабельність власного капіталу показника рентабельності продажів. При цьому підприємства не повною мірою використовують позикові джерела фінансування для підвищення рентабельності власного капіталу.

Ключові слова: *військовий конфлікт; інформаційні технології; фінанси; фінансовий потенціал; цифрова економіка.*

Актуальність теми. Протягом останніх років ІТ-галузь залишається одним із найбільш перспективних видів економічної діяльності, яка викликає інтерес громадян як сфера інвестування свого людського капіталу, суб'єктів господарювання з точки зору вкладення коштів у цей вид бізнесу, та держави як галузь, спроможна забезпечити конкурентну перевагу на глобальному ринку, покращити стан платіжного балансу та державних фінансів. Воєнний конфлікт у 2014 р., а згодом і пандемія у 2020 р. показали стійкість галузі до впливу такого рівня загроз на її розвиток, і у 2022 р. ІТ починає розглядатись як одна із основних галузей національної економіки у післявоєнний період на рівні із аграрним сектором та військово-промисловим комплексом.

Після надання Україні статусу кандидата на членство в ЄС уряд ініціював нову економічну політику, особливе місце в якій належить саме ІТ-галузі. Зокрема мова йде про підтримку ІТ-сектору та стартапів у сфері високих технологій через державний Український фонд стартапів. Головні критерії фінансування: створення 5 робочих місць, а також фокус на розробці нових технологій та рішень. Крім того, уряд планує запустити програму стипендій «Старт в ІТ» у розмірі до 30 тисяч гривень на навчання й отримання навичок для роботи розробником програмного забезпечення, аналітиком даних чи графічним дизайнером. Програма орієнтована на людей, які мають попередній досвід роботи, але через воєнний конфлікт втратили роботу чи перебувають у простої [7].

Саме тому важливим є більш глибоке дослідження фінансового потенціалу ІТ-галузі України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, на які спираються автори. Питання розвитку ІТ-галузі порушувалося в роботах як вітчизняних [2; 4; 6; 11], так і зарубіжних вчених [9; 10; 12]. В той же час недостатньо вивченим залишається питання оцінки фінансового потенціалу ІТ-галузі України.

Розрізняють три підходи до розуміння фінансового потенціалу [3; 5; 8]: ресурсний (як сукупність наявних ресурсів, якими володіє будь-яка господарська система), соціально-спрямований (як потенційні або сукупні можливості певного суб'єкта, що забезпечують досягнення поставленої мети та спрямовані на задоволення потреб в товарах та послугах), результативний (як здатність комплексу ресурсів економічної системи виконувати поставлені перед нею завдання). В межах цього дослідження ми розглядаємо

© Н.Г. Виговська, А.Ю. Полчанов, І.В. Литвинчук, О.А. Виговська, О.Ю. Полчанов, 2022

фінансовий потенціал ІТ-галузі саме з позиції останнього підходу, тобто як здатність галузі створювати нову вартість через приріст капіталу та з урахуванням відповідних ризиків.

Метою статті є оцінка фінансового потенціалу підприємств ІТ-галузі України через аналіз динаміки розвитку галузі та її ролі в економіці, аналіз рівня віддачі від інвестованих ресурсів та пов'язаних з цим ризиків, а через факторний аналіз рентабельності власного капіталу підприємств галузі з метою розробки відповідних рекомендацій. Методологічною основою дослідження стали загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема, методи теоретичного узагальнення, аналізу, синтезу, порівняння та моделювання.

Інформаційною базою дослідження стали показники діяльності підприємств (обсяг реалізації, чистий прибуток (збиток), власний капітал, валюта балансу), основний вид яких належить до Розділу 62 Класифікатора видів економічної діяльності «Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність», опублікована Державною службою статистики України. Цей розділ містить види діяльності з надання експертної оцінки у сфері інформаційних технологій, а саме: розроблення, модифікацію, тестування і технічну підтримку програмного забезпечення, планування та проєктування інтегрованих комп'ютерних систем, які поєднують апаратні засоби, програмне забезпечення та комунікаційні технології; керування й обслуговування комп'ютерних систем клієнтів та/або оброблення даних та іншу професійну діяльність у сфері інформаційних технологій [1].

Викладення основного матеріалу. Відповідно до офіційних статистичних даних обсяг реалізації підприємств ІТ-галузі протягом 2010–2020 рр., виражений у національній валюті, зріс в 17,5 разів (з 4,99 млрд грн у 2010 р. до 87,34 млрд грн у 2020 р.), в той час коли обсяг реалізації всіх підприємств України зріс лише втричі (з 3 366,23 млрд грн у 2010 р. до 10 049,87 млрд грн у 2020 р.). В цілому протягом аналізованого періоду ІТ-галузь зростала в середньому на 33,15 % щороку, в той час коли в цілому обсяг реалізації всіх підприємств України зріс в середньому на 11,56 %. При цьому частка обсягу реалізації підприємств ІТ-галузі у загальній сумі обсягу реалізації зросла з 0,15 до 0,87 %, проте залишалася надзвичайно малою (табл. 1).

Таблиця 1

Показники діяльності підприємств ІТ-галузі та їх роль в економіці України у 2010–2020 рр., млрд грн

Показник	Рік					
	2010	2012	2014	2016	2018	2020
Обсяг реалізації всіх підприємств України	3 366,23	4 203,17	4 170,66	6 237,54	9 206,05	10 049,87
Обсяг реалізації підприємств ІТ-галузі	4,99	11,65	18,55	38,99	59,81	87,34
Частка обсягу реалізації підприємств ІТ-галузі у загальній сумі обсягу реалізації, %	*0,15*	*0,28*	*0,44*	*0,63*	*0,65*	*0,87*
Обсяг реалізації всіх малих підприємств України	568,27	672,65	705,00	1 177,39	1 766,15	2 064,12
Обсяг реалізації малих підприємств ІТ-галузі	2,45	5,20	7,76	16,00	26,61	38,41
Частка всіх малих підприємств України у загальному обсягу реалізації, %	*16,88*	*16,00*	*16,90*	*18,88*	*19,18*	*20,54*
Частка малих підприємств ІТ-галузі у обсягу реалізації галузі, %	*49,12*	*44,62*	*41,84*	*41,04*	*44,49*	*43,98*
Чистий прибуток (збиток) всіх підприємств України	13,91	35,07	-590,07	29,71	288,31	68,05
Чистий прибуток (збиток) підприємств ІТ-галузі	0,03	-0,07	-0,08	2,36	3,32	5,25
Частка всіх підприємств України, що отримали прибуток, %	*57,30*	*63,00*	*65,50*	*73,00*	*73,90*	*71,00*
Частка підприємств ІТ-галузі, що отримали прибуток, %	*54,80*	*63,10*	*65,70*	*69,60*	*71,00*	*72,40*
NPM всіх підприємств України, %	*0,4*	*0,8*	*-14,1*	*0,5*	*3,1*	*0,7*
NPM підприємств ІТ-галузі, %	*0,7*	*-0,6*	*-0,4*	*6,1*	*5,6*	*6,0*

Примітка: NPM – відношення чистого прибутку до обсягу реалізації.

Джерело: розрахунки авторів на основі даних Державної служби статистики України [1]

При цьому варто звернути увагу на роль в галузі малого бізнесу (суб'єктів господарювання всіх організаційно-правових форм та форм власності, у яких середня кількість працівників за календарний рік не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України). Саме малий бізнес формує в середньому 43,30 % всіх доходів ІТ-галузі, в той час як в цілому по економіці відповідний показник становить 17,88 %. При цьому якщо в цілому по Україні малі підприємства збільшили свою частку в загальному обсязі реалізації на 3,66 в. п. з 16,88 до 20,54 %, то в ІТ-галузі їх частка скоротилася на 5,14 в. п. з 49,12 до 43,98 %.

Частка всіх підприємств України, що отримали прибуток, у 2020 р., порівняно з 2010 р., зросла, як у ІТ-галузі, так і економіці в цілому, та становила трохи більше 2/3. При цьому рентабельність продажів у ІТ-галузі була у майже 10 разів вищою за рентабельність продажів усіх підприємств в цілому.

З огляду на окреслену динаміку розвитку ІТ-галузі нами було здійснено прогноз обсягів реалізації до 2023 р. (рис. 1). Відповідно до проведених розрахунків за базовим сценарієм за підсумками 2023 р. обсяг реалізації може зрости до 129,4 млрд грн, що на 48 % більше ніж за підсумками 2020 р. При цьому за оптимістичним сценарієм передбачається зростання на 70 % порівняно з 2020 р. до 148,09 млрд грн, а за песимістичним – зростання на 27 % порівняно з 2020 р. до 110,75 млрд грн.

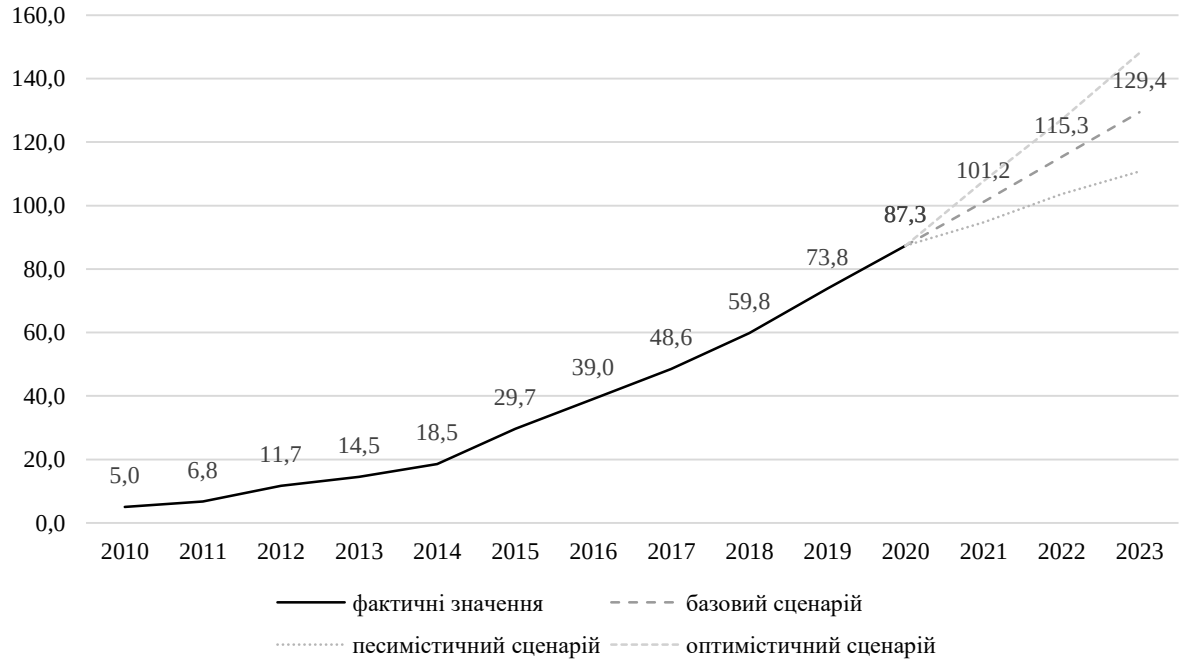

Примітка: прогноз побудовано методом експоненціального згладжування з використанням MS Excel на основі даних про обсяги реалізованих послуг підприємств, основним видом діяльності яких є «Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність» за 2010–2020 рр.

Рис. 1. Прогноз обсягів реалізованих послуг ІТ-галузі у 2021–2023 рр., млрд грн

Результати аналізу прибутковості підприємств, наведені в таблиці 2, показують, що рентабельність власного капіталу підприємств ІТ-галузі становила в середньому 15,88 % (при цьому віддача від власного капіталу становила в середньому 15,23 % щороку) і є значно вищою за аналогічні показники в цілому по економіці, при цьому стандартне відхилення середньоарифметичного значення рентабельності власного капіталу підприємств ІТ-галузі становило 11,86 %, що менше за аналогічний показник в цілому по економіці. Отже, підприємства ІТ-галузі забезпечують вищу віддачу від інвестицій у власний капітал за меншого ризику.

Таблиця 2

Прибутковість підприємств ІТ-галузі та України у 2013–2020 рр., %

Показник	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	AM	GM	SD
ROA всіх підприємств України в цілому, %	-0,40	-9,84	-4,63	0,30	1,69	2,65	4,56	0,54	-0,64	-0,74	4,27
ROA підприємств ІТ- галузі в цілому, %	3,24	-0,69	-0,48	9,93	10,29	11,23	9,75	12,66	6,99	6,87	5,08
ROE всіх підприємств України в цілому, %	-1,17	-39,85	-16,32	1,21	6,86	10,64	16,94	2,04	-2,46	-4,19	16,81
ROE підприємств ІТ галузі в цілому, %	15,63	-7,14	-0,58	22,43	25,10	24,96	22,14	24,52	15,88	15,23	11,86

Примітка: ROA – відношення чистого прибутку до активів, ROE – відношення чистого прибутку до власного капіталу, AM – середнє арифметичне, GM – середнє геометричне, SD – стандартне відхилення.

Джерело: розрахунки авторів на основі даних Державної служби статистики України [1]

З метою більш детальнішого вивчення впливу факторів на рентабельність власного капіталу ми використали трифакторну модель Дюпона для підприємств ІТ-галузі у 2013–2020 рр. (табл. 3). Така модель дає можливість кількісно оцінити вплив операційної ефективності (рентабельності продажів), оборотності активів та фінансового важеля на рентабельність власного капіталу.

Таблиця 3

Трифакторна модель Дюпона для підприємств ІТ-галузі у 2013–2020 рр.

Рік	Результуючий показник	Фактор впливу		
	ROE, %	NPM, %	Turnover, %	Leverage, %
2013	15,45	2,39	134,12	482,66
2014	-6,91	-0,42	160,66	1030,64
2015	-0,58	-1,45	33,13	119,95
2016	22,44	6,06	164,12	225,80
2017	25,09	5,42	189,99	243,84
2018	24,98	5,55	202,27	222,40
2019	22,16	4,80	203,50	227,01
2020	24,54	6,02	210,67	193,64
Зміна у 2020 р. порівняно з 2013 р.	9,09 в. п.	3,63 в. п.	76,56 в. п.	-289,02 в. п.
Вплив на результуючий показник	–	+18,16 в. п.	+8,87 в. п.	-17,95 в. п.

Примітка: ROE – відношення чистого прибутку (збитку) до власного капіталу, NPM – відношення чистого прибутку (збитку) до обсягу реалізації, Turnover – відношення обсягу реалізації до валюти балансу, Leverage – відношення валюти балансу до власного капіталу.

Джерело: розрахунки авторів на основі даних Державної служби статистики України [1]

Відповідно до проведених розрахунків, можна стверджувати, що протягом 2013–2020 рр. ROE зріс на 9,09 в. п., в т. ч. за рахунок зміни операційної ефективності (зміна NPM) на +18,16 в. п., оборотності активів (зміна Turnover) на +8,87 в. п., та за рахунок фінансового важеля (зміна Leverage) на -17,95 в. п. Тобто, зростання віддачі від власного капіталу зростало в основному за рахунок зміни операційної ефективності, а зміна структури джерел фінансування впливала негативно.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Протягом останніх років ІТ-галузь активно розвивається (зростання обсягу реалізації на рівні 33,15 % щороку) і, з огляду на нові підходи у державній політиці, розглядається як одна із основних галузей післявоєнної економіки України. За результатами проведених розрахунків за підсумками 2023 р. можна очікувати, що обсяг реалізації ІТ-послуг зросте на 48 % порівняно з 2020 р. Підприємства ІТ-галузі забезпечують вищу рентабельність власного капіталу порівняно з економікою в цілому (-2,46 % в цілому в економіці та 15,88 % у ІТ-галузі), при цьому зміна прибутковості власного капіталу є менш волатильною (стандартне відхилення 16,81 % в цілому в економіці та 11,86 % у ІТ-галузі).

Результати побудови трифакторної моделі Дюпона для підприємств галузі протягом 2013–2020 рр. показали, що головним джерелом формування прибутковості підприємств галузі було підвищення операційної ефективності та ділової активності. В той же час підприємства не повною мірою використовують ефект фінансового важеля, обмежуючий потенційний рівень рентабельності капіталу. Саме з можливостями використання позикових джерел фінансування підприємств ІТ-галузі пов’язані подальші перспективи досліджень у цій сфері.

Список використаної літератури:

1. Державна служба статистики України : офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/.
2. *Задорожнюк Н.О.* Перспективні напрями розвитку ІТ-галузі в Україні / *Н.О. Задорожнюк* // Економіка: реалії часу : науковий журнал. – 2019. – № 6 (46). – С. 77–84. DOI: 10.5281/zenodo.3877558.
3. *Костирко А.Г.* Формування і використання фінансового потенціалу сільськогосподарських підприємств : дис. … к.е.н. : 08.00.04 / *А.Г. Костирко*. – Миколаїв, 2015. – 363 с.
4. *Лоскоріх Г.Л.* Характерні риси діяльності ІТ-підприємств: обліковий аспект / *Г.Л. Лоскоріх* // Проблеми системного підходу в економіці. – 2021. – № 3 (83). – С. 72–77. DOI: 10.32782/2520-2200/2021-3-10.
5. *Полчанов А.Ю.* Розвиток фінансового потенціалу держави в системі постконфліктного відновлення : монографія / *А.Ю. Полчанов*. – Житомир : ЖДТУ, 2018. – 464 с.
6. Тенденції діджиталізації фінансово-економічної діяльності підприємств в Україні / *А.Ю. Полчанов, М.П. Городиський, С.М. Дячек та ін.* // Економіка, управління та адміністрування. – 2022. – № 1 (99). – С. 93– 102. DOI: 10.26642/ema-2022-1(99)-93-102.

7. Промова Прем'єр-міністра України Дениса Шмигаля [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://cutt.ly/OZrohwi.
8. *Трусова Н.В.* Формування фінансового потенціалу сільськогосподарських підприємств: теорія, методологія : дис. ... д.е.н. : 08.00.08 / *Н.В. Трусова*. – Дніпроперовськ, 2015. – 501 с.
9. *Alcaide M.* The impact of corporate social responsibility transparency on the financial performance, brand value, and sustainability level of IT companies / *M.Alcaide, E.De la Poza, N.Guadalajara* // Corporate Social Responsibility and Environmental Management. – 2020. – № 2 (27). – P. 642–654. DOI:10.1002/csr.1829.
10. Impact of corporate governance on financial performance of information technology companies / *P.Kaura, M.Dharwal, H.Kaur, P.Kaur* // International Journal of Recent Technology and Engineering. – 2019. – № 8 (3). – P. 7460–7464. DOI: 10.35940/ijrte.C5603.098319.
11. Method of structuring business model and mathematical model of DSS of IT companies / *O.Lagovska, G.Loskorikh, N.Stoika et al.* // Financial and credit activity problems of theory and practice. – 2020. – № 2 (33). – P. 306–313. DOI: 10.18371/fcaptp.v2i33.206959.
12. The empirical relationship between the value of rupee and performance of information technology firms: Evidence from India / *S.R. Paramati, R.Gupta, S.Maheshwari, V.Nagar* // International Journal of Business and Globalisation. – 2016. – № 16 (4). – P. 512–529. DOI: 10.1504/IJBG.2016.076819.

References:

1. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrai'ny, oficijnyj sajt, [Online], available at: http://www.ukrstat.gov.ua/
2. Zadorozhnjuk, N.O. (2019), «Perspektyvni naprjamy rozvytku IT-galuzi v Ukrai'ni», *Ekonomika:realii' chasu*, naukovyj zhurnal, No. 6 (46), pp. 77–84, doi: 10.5281/zenodo.3877558.
3. Kostyrko, A.G. (2015), *Formuvannja i vykorystannja finansovogo potencialu sil's'kogospodars'kyh pidpryjemstv*, Ph.D. Thesis of dissertation, 08.00.04, Mykolai'v, 363 p.
4. Loskorih, G.L. (2021), «Harakterni rysy dijal'nosti IT-pidpryjemstv: oblikovyj aspekt», *Problemy systemnogo pidhodu v ekonomici*, No. 3 (83), pp. 72–77, doi: 10.32782/2520-2200/2021-3-10.
5. Polchanov, A.Ju. (2018), *Rozvytok finansovogo potencialu derzhavy v systemi postkonfliktnogo vidnovlennja*, monografija, ZhDTU, Zhytomyr, 464 p.
6. Polchanov, A.Ju., Gorodys'kyj, M.P., Djachek, S.M. et al. (2022), «Tendencii' didzhytalizacii' finansovo-ekonomichnoi' dijal'nosti pidpryjemstv v Ukrai'ni», *Ekonomika, upravlinnja ta administruvannja*, No. 1 (99), pp. 93–102, doi: 10.26642/ema-2022-1(99)-93-102.
7. Promova Prem'jer-ministra Ukrai'ny Denysa Shmygalja, [Online], available at: https://cutt.ly/OZrohwi.
8. Trusova, N.V. (2015), *Formuvannja finansovogo potencialu sil's'kogospodars'kyh pidpryjemstv: teorija, metodologija*, D.Sc. Thesis of dissertation, 08.00.08, Dniproperovs'k, 501 p.
9. Alcaide, M., De la Poza, E. and Guadalajara, N. (2020), «The impact of corporate social responsibility transparency on the financial performance, brand value, and sustainability level of IT companies», *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, No. 2 (27), pp. 642–654, doi: 10.1002/csr.1829.
10. Kaura, P., Dharwal, M., Kaur, H. and Kaur, P. (2019), «Impact of corporate governance on financial performance of information technology companies», *International Journal of Recent Technology and Engineering*, No. 8 (3), pp. 7460–7464, doi: 10.35940/ijrte.C5603.098319.
11. Lagovska, O., Loskorikh, G., Stoika, N. et al. (2020), «Method of structuring business model and mathematical model of DSS of IT companies», *Financial and credit activity problems of theory and practice*, No. 2 (33), pp. 306–313, doi: 10.18371/fcaptp.v2i33.206959.
12. Paramati, S.R., Gupta, R., Maheshwari, S. and Nagar, V. (2016), «The empirical relationship between the value of rupee and performance of information technology firms: Evidence from India», *International Journal of Business and Globalisation*, No. 16 (4), pp. 512–529, doi: 10.1504/IJBG.2016.076819.

Виговська Наталія Георгіївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів та цифрової економіки Державного університету «Житомирська політехніка».

https://orcid.org/0000-0001-7129-6169.

Наукові інтереси:

– державний фінансовий контроль;
– місцеві фінанси;
– корпоративні фінанси.

E-mail: vygng@ukr.net.

Полчанов Андрій Юрійович – доктор економічних наук, професор кафедри фінансів та цифрової економіки Державного університету «Житомирська політехніка».

https://orcid.org/0000-0001-6019-9275.

Наукові інтереси:

– фінансові аспекти постконфліктного відновлення;
– корпоративні фінанси;
– IT-бізнес.

E-mail: polchanov@gmail.com.

Литвинчук Ірина Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та цифрової економіки Державного університету «Житомирська політехніка».
http://orcid.org/0000-0003-3316-4952.
Наукові інтереси:
– перспективи розвитку банківського менеджменту, бюджетного менеджменту та податкового менеджменту.
E-mail: litvin4ykrina@ukr.net.

Виговська Олена Анатоліївна – доктор філософії, асистент кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка».
https://orcid.org/0000-0002-7905-0494.
Наукові інтереси:
– фінансове забезпечення підприємств громадського транспорту;
– цифровізація документообороту та електронний офіс;
– фінанси.
E-mail: alenavygovska@gmail.com.

Полчанов Олексій Юрійович – аспірант кафедри фінансів та цифрової економіки Державного університету «Житомирська політехніка».
https://orcid.org/0000-0002-6664-1383.
Наукові інтереси:
– фінанси IT-бізнесу.
E-mail: oleksii.polchanov@gmail.com.

Vyhovska N.G., Polchanov A.Yu., Lytvynchuk I.V., Vyhovska O.A., Polchanov O.Yu.

Assessment of the financial potential of enterprises in the IT sector in Ukraine

Introduction. The article considers the issue of assessing the financial potential of the IT industry in Ukraine, considered as one of the drivers of economic development in the context of a military conflict and after it. The methodological basis of the study is general and special research methods, including methods of theoretical generalization, analysis, synthesis, comparison, and others. The information base of the study is the data of the State Statistics Service of Ukraine on the performance of enterprises, the main type of which is included in section 62 of the Classifier of types of economic activity «Computer programming, consulting and related activities», during 2013–2020. It was revealed that the average annual growth rate of revenue in the IT industry exceeds the general values for the Ukrainian economy in the period under review.

Purpose. The purpose of the article is to assess the financial potential of IT enterprises of Ukraine through the analysis of the dynamics of the development of the industry and its role in the economy, the analysis of the level of return on invested resources and related risks, and through the factor analysis of the return on equity of the enterprises of the industry in order to develop relevant recommendation.

Results. On the basis of statistical data on the volume of services sold by enterprises for 2010–2022, the forecast was made for the development of the industry by 2023, including an optimistic one (sales volume at the end of 2023 – UAH 148,09 billion), basic (UAH 129,4 billion) and pessimistic (UAH 110,75 billion) scenarios. The use of statistical tools made it possible to reveal that, compared with the national economy as a whole, the IT industry provides a higher return on investment in equity (estimated through the return on equity of enterprises) with a lower level of risk (estimated through the standard deviation of the return on equity of enterprises).

Conclusions. The study of the issue of determining the determinants of the formation of profitability using the DuPont three-factor model, which showed the decisive influence on the return on equity of the return on sales indicator, did not go unnoticed. At the same time, enterprises do not fully use borrowed sources of financing to increase the return on equity.

Keywords: military conflict; information technology; finance; financial potential; digital economy.

Стаття надійшла до редакції 05.08.2022.